

ته گهره کانی بهردم گه شه کردنی ئابووری له کوردستان گه نده لیه نهک مووچهی فه رمان بهران

کاتی که دهسه لاتی فه پرمی حکومه تی هه ریم له راگه یاندنه کانی ژماره ی مووچه خۆرانی ده ولت به نزیک یهک ملیۆن ده خه ملینی و باس له وه ده کات که 70% ی میزانیه ی ده ولت ده لووشی و له ریگه یه وه به قسه ی ئه وان بواری له بهردم بوژانه وه ی ئابووری که متر ده بیته وه . لیتره من هیچ قسه یه کم له سه ر ئه و راگه یاندن و هه ژماره نیه ، زیاد له وه ش منیش ده لیم 70% ی میزانیه ی حکومه ت بو مووچه بپرات ته گهره ی فراوان ده خاته بهردم بوژانه وه ی ولات . به لام راگه یاندنی حکومه تی هه ریم نه که وتوته ناو ته فاسیلی فیئه ی فه رمان بهران و لیک جیا کردنه وه ی بری مووچه کانیا ن تا وه کو مرو ف سه ره ده ریه ک بکا له وه ی بزانی خه له له که له فه رمان بهرانی ده وله تیه یان له معاش خۆرانی هه ردوو ده زگای یه کیه تی و پارته یه وه یه .

به گویره ی هه ندی له ئه ژماره کان که له ده زگا فه رمیه کان وه رگیراوه 42 وه زیر هه یه هه ر وه زیره و 4،5 مووچه یه تی له گه ل 2 ملیۆن دینار بهرمانه واته موخه سه سات 700. مودیر عام هه یه هه ر یه که یان 5،1 مووچه و نیو ملیۆن بهرمانه . 111 ئه ندام په رله مان هه یه هه ر ئه ندامه و 5،4 ملیۆن دینار مووچه یه تی . 100 موسته شار هه یه هه ر یه که یان به بهرمانه وه نزیکه ی 3 ملیۆن دینار وه ده گرن . بهس سه رجه می کو کردنه وه و لیکدانه وه ی ئه و مووچانه که هه له قبول ناکات نزیکه ی 20% ی میزانیه ی هه ریم ده لووشی ، ئه وه چ جای ئه و مووچانه ی به شیوه ی ناراسته و خو و نادیر وه ری ده گرن . دیاره بهرمانه ی حیزبه کانیش به تایبه تی یه کیه تی و پارته ی له گه ل ده یان سه رچاوه ی پاره ی تری نه زانراو که له سه ر مووچه حیساب ده کری بریکی زور فراوانی میزانیه ی هه ریم ده لووشی .

سەرچاوه ی وا ههیه به نوسراوی فهرمیش دههیننهوه که بهشی ههره زوری لپرسراوانی حکومی و حیزبی زیاتر له یهک مووچه وهر دهگرن . لیژنه ی چاودیری نیه ، ئهگهر ههباویه به تهواوهتی بیانتوانیبایه دهسهلاتی خویان بنوینن ئهوا به راشکاوانه پهرده له سهر ههموو کهم و کوریهکان لا دهبراو ههقیقهتی سەرچاوه پارهیهکانی که خهرج دهکرا به جوانی رۆن دهبووه . با ژماره ی فهرمانبهران که مووچه وهردهگرن زۆر بیته ما بری مووچهکهیان چهنده . برپوا ناکهم فهرمانبهرهه بیته که زۆرترین خزمهتیشی هه بیته له خوار مودیر عام و موستهشارهکان بیته له بهرزترین حالته مووچهکه ی بگاته ملیۆنیک . دیسان 70% ی فهرمانبهران ریژهی مامناوهندی مووچهکانیان له 250 ههزار دینار تی ناپه ری که به 30 فهرمانبهری ریژه مام ناوهند مووچهکانیان ناگاته مووچی وهزیریک . لیژهش نیوهی فهرمانبهران بهتاله موقه نهعهیه و ناو نووسی حیزبهکانن به مه بهستی دهنگدان و خو پی بهستنهوهیان مووچه وهر دهگرن . شارهزاییهکی ئه و تو م له حیزبیهکانی پارتی نیه که چونچۆنی پاره له دهولته وهر دهگرن به لام ئه و زانیاریهم له تهرهفی یهکیهتی له لایه که به دهگمهن دهنگدر ههیه کهم یان زۆر مووچهی بو نه برابیته وه . با یهکیک هه بیته بو م باس بکات بلی له هه لپژاردنهکانی سالی پاری مه لبهندهکان دهنگم دابیت و مووچه م وهر نه گرتبی . ئه دی معاشی خانه نشینان و خانه نشینهکانی پیتشمه رگه و کهم ئه ندامی و ئیدی ههر دولا یان و هی حیزبهکانی تر . ئه دی ئه و قه سرو سه یاره ههره فاخیرهکان له گه ل ئه و هه موو زهوی و زاره و موکافه ئاته مه نه وه عهکانی ده زگای دهسه لاتدار وهری دهگرن خو ههر له ژماره نایهت .

ئهگهر هه ژماریکی ورد هه بیته و راشکاوانه راستیهکان به دهر بخات دهرده کهوی که زیاتر له سی یهکی میزانیهی ههریم بو دارو دهستهی دهسه لاته .

ئایا گه ندهلی له وه زیاتر که سی یهکی میزانیهی ههریم بو دهسه لات بروات .

من به هه موو قه ناعه تیکه وه ده لیم ئه قهر حکومت ههنگاوی عه مه لی بهاویژی بو کهم کردنه وهی مووچهی فهرمان بهران ده بیته له پیتش هه مویانه وه سەرچاوه گه ندهلیه کهی لی چاره سهر بکات . ئهگهر پیتداچوونه وه یهک به سەرچاوهکانی ئه و گه ندهلیه دابجیته وه و خاوهن دهسه لاتیش بیته و توانی نیوهی ئه و گه ندهلیه کهم بکاته وه ئه و له ریگه یه وه 70% ی میزانیه بو مووچه بو 50% ی دیته خواره وه ئه و 50% یهش له و باره ئابووریه ی ولاته که مان تی دایه له گه ل زوریاتی هه بوونی هیزهکانی پیتشمه رگه و ئاسایش که ناکریت له رۆژگاریکی وهک ئه مپرو دهسته برداری بین ئه و میزانیه که بو ماوه یهکی کاتی ته ندهروست ده بیته . ئهگهر ههر قسه کردنیک له سهر کهم کردنه وهی ژماره ی مووچه خو ران بکریت بی ئه وهی هه لی له باری کاریان له

دامه زراوه ناحكوميه كان و كۆمپانیاكان بۆ بدۆزریته وه كاره ساته . چونكه ئه و مووچه كه مه ی ئه وان وه ری ده گرن ده چیه خانه ی بیمه ی بی كاری كه لی ره له ئه وروپا ده دن . به لام ئه گه ر حكومه ت پاره ی كه ده روا ته گه نده لی له توانای دابی كه مكاته وه و سیاسه تیكی وه به ره مه ی نانی راسته قینه بگریته به ر كه له ریگه یه وه نرخ ی كه ل و پهل و خزمه تگوزاریه كان دابه زی و راده یه كیش دانج له كه م كرده وه ی بیكاری ئه وا كاره كانی به دوایه وه به ته بیعه تی خۆی ئه وها ده كه ویته وه كه به شیكی هه ره زۆری ده ستی كارو شاره زایان و پسیوران ده كه ونه دهره وه ی كه رتی ده ولت و به شه كه مه كه شی كه ده مینیتته وه به پیدانی مووچه ی به رزیش بیته هیچ ئه شكالیك دروست ناكات دیاره له چه ند بابته تی ترمدا له سه ر بوژانه وه ی ئابووری له كوردستان تیشكم خستۆته سه ر ئه و لایه نانه ی كه ئابووری كوردستان چۆن چۆنی گه شه ده كات به و هیوایه مه كه ئابووری ناسان و ئه وانیه ی شاره زایان له بواری ئابووری هیه تیینی و تواناكانی خۆیان بخه نه سه ر پووپه ری پۆژنامه كان به رکی له لایه ن ده زگاكانی به ر پرسیه وه به هه ند هه لده گیری .

مه هدی كاوانی 2007/07/20

mahdikawani@yahoo.co.uk